

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Ioannis Evsebii Nierembergii Vita Divina, Sev Via
Regia Ad Perfectionem**

Nieremberg, Juan Eusebio

Monasterii Westphaliae, 1642

Capvt IV. Nihil in mundo esse jucundius, quàm propriam ex toto abnegare
voluntatem, & amplecti divinam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46790](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46790)

CAPYT IV.

*Nihil in mundo esse jucundius, quàm
propriam ex toto abnegare vo-
luntatem, & amplecti
Divinam.*

PRæterquam quòd sit honoris plenissi-
mum, nullâ in re suam, sed DEI in o-
mnibus voluntatem implere; nihil eo ipso
existit jucundius, ut tam grato saltèm effi-
cacique titulo ad nobilissimum hoc Exer-
citiùm amplectendum incitemur: cùm ju-
cunditas tantum possit in hominum ani-
mis permovendis, & re quâpiam persua-
dendâ. Humanus honor dependet ille qui-
dem, ut plurimum, ab arduis molestisque
actionibus; neque, nisi cum labore & diffi-
cultate, impetrari potest: at huic Exercitio
inest illud commodi planè singularis, ut il-
lius usu supremum, qui in mundo hoc spe-
rari potest, honorem consequamur; nimi-
rum, ut simus Amici DEI. qui honor in se-
ipso jucundissimus & acceptissimus, opta-
tissimam animi pacem tranquillitatémque

adducit. Tametsi autem, primo velut intuitu, novum quodammodo & incredibile appareat, jucundum esse, se ipsum abnegare, & quod amplius est, nullâ in re suâ obsequi voluntari; illud tamen verè proprièque dicitur, clarumque fit & evidens exemplo Beatorum in cælis: quibus nemo minus habet propriæ voluntatis, nemo gaudiorum plus & sincerissimæ voluptatis. Tantùm abest igitur, ut mortificatio & abnegatio propriæ voluntatis, molesta sit & cruciet, ut nec ipsa beatitudo, sine omnimodâ ejusdem voluntatis annihilatione, quò sic divinæ conformetur, possit consistere. Sufficiunt sanè ista, ad nos confirmandos merùmque adimèdum, ne suspicemur rem esse tetricam, fastidiosam, & acerbissimi mœroris plenam, propriâ conculcatâ voluntate, complecti divinam. Non impedit quidquam aut obturbat gloriam Angelorum, quòd sint, Davide de ipsis testante^a, *facientes verbum DEI*, hoc est, *illius* voluntatem & imperia: id enim singulari cum gaudio & voluptate præstant, mirè cupidi at-

ren-

^a *Tsal. 102, v. 20.*

rentique ad audiendam vocem sermonum eius^b, ad nova ab eo mandata recipienda & persequenda; non aliter, quàm famelicus infans, cui cupediæ delicatiquè cibi præbentur, scutellam, plura expectans, idemdem respectat. Atque hæc ipsa voluntatis propriæ abnegatio & cum divinâ conformatio, Beatos tam suaviter afficit; ut plus inde gaudii capiant & voluptatis, quàm ex ipsâ gloriæ & beatitudinis suæ magnitudine. Magis eos recreat & oblectat DEI voluntas, cupientis eos salvos fieri, quàm ipsiusmet salutis fruitio.

Hujus rei exempla in hoc quoque orbe non desunt, eorum Sanctorum, qui nullâ in re suæ servientes voluntati, & in omnibus sibi morientes, pacatissimo animo læti perpetuò jucundique agebant. Sancto Francisco Xaverio nihil æquè in votis erat, quàm ut suam voluntatem abdicare, eamque divinæ impendere liceret. hanc ob rem preces suas omnes his Paulli verbis concludebat: *Domine, quid me vis facere* ^c? Vivebat ille porrò in tantis spiritûs deliciis; ut iis feren-

B 7

dis

^b *ibidem. c. Act. 9, v. 6.*

dis impar, tunicâ ab æstuanti pectore manibus diductâ, has voces iterare cogeretur: *Satis est, Domine, satis est*^d; ob superfundentis se lætitiæ cælestis & solatiorum divinorum, quibus ipsius animus undique circumfluebat, multitudinem & ubertatem, DEVM rogans, vellet immensam illam suavitatis & misericordiæ tantæ copiam aliquantum temperare. Idem Sanctus in Meacensi itinere divina meditans, iisdem cælestibus gaudiis usque eò inundabat, ut crura ac pedes, stirpibus eos lapidibusque offensans, sine ullo doloris sensu laceraret.^e

Sanctum Ephræmum par cura studiumque voluntatis divinæ exsequendæ pari similiter voluptate usque eò perfudit; ut tantarum et ipse deliciarum gaudiorumque impatiens, voces tales ad DEVM mitteret: *f Multiplicata est super me gratia tua, quæ etiam meam satiavit famem, & refrigeravit sitim; mentemque meam tenebris plenam illuminavit, & cogitationes meas ab errore collegit atque reduxit. Et nunc, Domine DEVS meus, adoro & imploro*

^d Turfelin. Vita ejus lib. 6, cap. 5. e Idem ibidem: f Breviora Auctoris verba non reperi apud veterem Scriptorem.

imploro ineffabilem benignitatem tuam, infirmitatem meam confitens; remitte paululum undas gratiae tuae, illamque mihi in thesaurum tuum adserua, ut rursus eam mihi tribuas in die illa. Ne igitur irasaris mihi, benignissime Domine: quia enim inundationis illius fluctus ferre non sustineo; ideo audacter & temere depono. nam supra modum multiplicata est in me, meaque infirmata est lingua, illam eloqui atque explicare nequens. Figura, ac splendor infinitae gloriae benedicti Patris, aliquid jam mihi ex ejus inundatione remitte: nam ignis instar, renes meos & cor meum adurit. §

Majus est, quam ut explicari possit, liquidum illud perpetuumque gaudium, quo perfruitur fortunata illa Anima, quae voluntatis ac desideriorum suorum omnium modum regulamque habet unicam, Voluntatem Divinam. Verè enim Doctor ille^h: Gaudium aliquod continet secumque trahit quaecumque cujuscumque voluntatis impletio; sed voluntatis impletio divinae, quando nempe ho-

mo

§ S. Ephraem Tomo 3, Sermone de vitâ Religiosâ & Monastica, sub finem, mihi pag. 557. h Vide hac aliâque hujus Capituli in Auctoris egregio Opere de adoratione in spiritu & veritate, Antuerpiae edito, lib. 4, cap. 13.

mo voluntate aliã nullã regitur, quã divinã, gaudium continet omnino divinum: intèrque eum, qui propria obsequitur voluntati, & alterum, qui hãc contemptã, divinã sequitur voluntatem sui Conditoris, ea intercedit differentia, ut prior vanam solum voluntatis humanæ, posterior autem veram percipiat voluptatem voluntatis divinæ. quæ voluptas voluptates omnes alias immensum exsuperat, participatque torrentem illum voluptatis æternæ; cui quidquid inferior hic orbis dulce, jucundumque habere videtur; quia infinitis partibus minus est, comparari non mereatur. Luculentus hujus rei testis est Rex David, qui non uno in loco voluptatem hanc & delectationem agnoscit. Ejus sunt ista alicubi: *In viã testimoniorum (sive mandatorum) tuorum delectatus sum, sicut in omnibus divitiis*ⁱ; & alibi de iisdem: *Desiderabilia, inquit, super aurum & lapidem pretiosum multum, & dulciora super mel & favum*^k.

Atque ut ne putemus solum Davidem ita sensisse, aut per modum amplificationis ista locutum; audiamus hujus temporis, sanctitatis laude celebrem florentemque testem,

ⁱ Psal. 118, v. 14. ^k Psal. 118, v. 17.

testem, eique affirmanti credamus, quàm copiosum gaudium collegerit ex abnegatione suæ voluntatis. Venerabilis Virgo, Domina Ludouica de Carvajal, intimos suæ hæc in parte animæ sensus istis ferè verbis conatur explicare: Posteaquam lucis diuinæ beneficio nôsse cœpi thesauros qui reconditi latent in cognitione voluntatis diuinæ, subiit animum meum vehemens hujus virtutis amor; quæ ad illius actus multiplicandos, suavissimè me deinde excitavit: cùmque ejusdem dignitatem præstantiamque frequenter considerarem; sensi animam meam ad hoc usque tempus, magis quotidie magisque illustrari; adeò, ut secundum id, quod in me modò experior, prorsus mihi impossibile videatur, quidquam ut velim diuinæ contrarium voluntati: in quâ tantum reperit anima mea felicitatis, gaudii & gloriæ; ut etiam si in nihilum eam redigi, aut ad inferni pœnas damnari oporteret, longe maximam tamen, etiam modico illo temporis spatio, quo suam voluntatem cum diuinâ liceret conformare, voluptatem se credat percepturam. immo, vel sola isthæc cogitatio, futurum, ut DEVS me annihilando, eâ voluntatis suæ adimpletione honoraretur, aut certè, quod vellet,

vellet, faceret; ita me afficit, ut nullum aliud in mundo gaudium esse existimem, quod isto sim mutatura. Atque hęc ratione, quidquid quomodo-cumque mihi accidit, levius fit & dulcescit, cum ad DEVM me verto, illique dico: Quid tantę gratius esse potest optatiusque, Domine, quàm voluntas tua? quid mihi jucundius evenire, quàm ut voluntas tua cum meâ usquequaque consentiat? ęstque hoc in rebus molestis omnibus unicum refugium solatiũque meum, quod ex pace illâ & tranquillitate nascitur: unde mirabiliter reficitur & recreatur anima, sedaturque sitis tam variorum ejus desideriorum, ipsaque roboratur ad progrediendum, donec virtutem hanc, divinã gratiã adjuvante, quoad in vitã hęc fieri potest, plenè perfectęque possideat.¹

Gaudium hoc aded est singulare & præstans, ut ipsa etiam tormenta & cruciatus suaves reddat & expetendos; quod hęc ipsa DEI famula Christi que sponsa verbis sequentibus apertè confitetur. Difficiliter equidem capio, quo demum modo in istã mutuã
divinæ

¹ Adderem locum, si Vita ejus historia ad manum esset. id quod alibi quoque cogitabis, ubi testes non adscripsi: quamquam Auctor pro teste esse Cordaso Lectori possit.

divine ac humane voluntatis consensione (pro eo
 ac mihi sola divini Spiritus illustratio ostendit, &
 inexpertam edocuit) res ulla gravis & molesta
 dici possit: quandoquidem ad animam talem, in
 terrestrem hunc, immo caelestem Paradisum, per
 resignationem absolutam, jam ingressam, labores
 & molestiae vix se penetrabunt; ideo quòd eadens
 divino convestitæ sole, adeò illustres, pulcræ, ju-
 cundæque reddantur, ut iisdem etiam delectetur:
 ac licet sentiantur, quòd & naturâ sensibi-
 les admodum sint, neque sensus omnis tolli con-
 tinuè soleat; DEVS tamen easdem admirabili
 quâdam letitiâ & suavitate benignissimè mode-
 ratur & temperat, tantùmque hîc aliquando a-
 moris magnitudo crescit & exuberat, ut etiamsi
 omnem, qui in venis est, sanguinem, in summi,
 ad quod aspirat, Boni gratiam, fundi conspiceret,
 expleri nihilo-minus satiarique non posset. Ha-
 tenus illa, quam dixi, DEI famula. Beata i-
 tem Magdalena de Pazzis, quæ semper Di-
 vine Voluntati adimplendæ studebat, à sen-
 sibus abducebatur, cùm hac de re loquere-
 tur; fuitque cùm cæli deliciis ebria, in quâ-
 dam suâ ecstasi, ita loqueretur: Probè nôsti,
 mi Sponse, à primis annis desiderâsse me placere
 tibi.

tibi. Quid si nunc intelligerem, velle te, ut æternum apud inferos affligerer; hoc ipso momento in istas me flammis conjicerem. Tum ad sorores conversa, subjecit: Non percipitis, quantam suavitatem habeat, sola hæc vocula, VOLUNTAS DIVINA?

Præter tamen favores illos, solatia, & gaudia, quæ supra naturæ ordinem clemens DEVS animabus voluntati suæ divinæ singulariter deditis & devotis largiri solet; indidem velut necessariò consequitur, istiusmodi homines planè sine dolore, magnâque in pace animi & lætitiâ cordis sui vitam transigere; cum voluntas propria, causa sit unica miseriarum omnium & tædiorum vitæ hujus, non verò res ipsæ adversæ. Quid, quæso, turbat nos & cruciat, quàm quòd aut aliter quid cadat quàm vellemus? aut, quòd error alicubi committatur, quem commissum nollemus? Qui suam voluntatem exuit, ab hoc malo prorsus immunis est. nihil iste facit, nihil vult, nisi quod vult DEVS: & quia voluntatem aliam nullam habet, quàm divinam, quæ falli non potest; nihil ei contrà accidit quàm velit. optimè

ptimè illi in omnem partem provisum est; quoniam aliud fieri non optat, quàm quod facit DEVS; DEOQUE lætus degit & securus, quòd voluntas ejus, & etiam afflictissimis temporibus, semper impleatur; & quidquid DEVS vult, id èt ipse velit, DEOQUE planissimè consentiat. Tum deinde in iis, quæ ex divino agimus beneplacito, aberrare non possumus; adeoque nec tritari, nec queri de eo quod sic factum est: quin immo gaudere potiùs, quia DEO seruiamus, ejusque voluntatem exsequamur; idque cum pace illâ gaudiòque, quod è bonâ rectâque conscientiâ nasci solet. Gaudiorum itaque plenus est homo ejusmodi; neque aliud quidpiam ultrâ desiderat. Verùm quàm longè diversa illius est ratio, qui propriæ attendit voluntati? Nam cùm desideria conatusque suos undequaque impeti videat, evertique, & impediri; ex unâ parte tristatur & dolet: ex alterâ autem errores imprudentiâque suam & stulta consilia recordantem pudor nimius incôrque conficiunt. Multi Philosophorum^m, divinarum rerum

vel

in Arist. Ethic. c. 4 in fine; 6 Ethic. c. 11; Themist. or. 17. & alibi.

vel ignari, vel immemores, solamque respicientes vitam temporalem; ad eam sine molestiâ traducendam, dicebant necessarium, ut quis cupiditates suas omnes relinqueret, eaque faceret quæ viro sapienti & bono recta viderentur, aut quæ ipse talem aliquem suasurum præcepturumque existimaret. Quantò id justius ipsimet faciamus, & fallacia desideria nostra in melius commutantes, divinam solum voluntatem, utpote salutarem nobis & proficuum, exsequamur, eundemque DEVM, habeamus Magistrum & Moderatorem actionum nostrarum, faciendo, quidquid vel per se ipse, vel ejus vicarii, vel recta ratio suadet imperatque?

Ex his, quæ huc-usque dicta sunt, sequitur, divinæ voluntatis impletionem non singularis modò gaudii causam esse; sed sine eâ præterea veram securamque delectationem nullam sperari posse. Primò quidem: quia si amor se noster effundat in rem aliquam creatam; cum illa, pro eo ac fluxa est & inconstans, nos deseret, omne pariter gaudium nostrum in multò majorem tristitiam tædiamque convertetur: idque idcirco;

circo; quia ea est rerum omnium mortali-
um conditio, ut multò nos magis crucient
cùm abeunt, quàm oblectent cùm adsunt:
adeoque plus ex illis doloris & molestia,
quàm commodi percipitur & voluptatis.
Solutus is qui DEO nititur & fedit, verum ob-
tinet gaudium, ut bene dixerit S. Augusti-
nus; *Qui vult securus gaudere, in illo gaudeat
qui non potest perire: & in excerptis ex eo sen-
tentiis S. Prospero; Non potest unquam frau-
dari delectationibus suis, cui Christus est gaudi-
um. Aeterna enim exultatio est, quae bono latatur
aeterno.* Acus nautica non quiescit, donec
Septentrioni obversetur, polùmque Ar-
cticum rectâ aspiciat; & in quamcumque
tandem aliam partem convertatur, num-
quam consistit: ita Cor nostrum, quod non
ad aliud quidquam, sed ad se solum, fecit
DEVS, in centrum sive naturalem perfe-
ctionem suam propendet & inclinatur; ne-
que antè potest conquiescere, quàm ad su-
um respiciat Conditorum.

Etiamsi deinde res creatæ, æternæ quo-
que

*in Enarrat. in Psal. 84 ante medium. Vide eundem Enarrat.
in psalmos 86. 96 & 144; & lib. 10 Confess. cap. 22 & 23.
o num. 90. p Vide Solilog. August. cap. 30.*

que essent; tam tamen sunt exiles & modica, ut desideria cordis nostri satiari nequeant: cuius sitim cupiditatésque unus & solus explere potest DEVS; adeóque istis nunquam plenè acquiescet anima nostra. Hinc fit, ut perinde sit, multúmne avarus an parúm habeat; quandoquidem non contentus iis, quæ acquisivit, plura semper & plura sine fine & modo desiderat. Res temporales vitæ hujus occupare quidem possunt animum & possidere; at implere nullo modo possunt^q. Solius id DEI proprium est, quem proinde in eo quiescere optimum: quoniam res ceteræ, cor non explentes, illud turbant potiùs impediúntque, quò minùs eidem DEO vacare possit.

Hujus autem, DEI, inquam, longè alia natura est. tametsi enim cor ille nostrum usquequaque impleat; minimè tamen illud sic implicat & involvit, quin aliis quoque negotiis attendere, externósque amoris actus elicere, & totum insuper mundum propter DEVM diligere valeat: usque adeò,

ut non

^q Vide Roderic. Tom. 3, Tr. 8, cap. 5, & Beulæsa l'atit
p. 111.

ut non sit cor ullum reperire magis vacu-
um, liberum, & expeditum, tum ipsimet
homini, tum ad alios omnes sincerâ carita-
te complectendos, quàm illud, quod plenè
integrèque implevit se-ipso DEVS.

CAPVT V.

*Nihil nobis melius utiliùsve esse, quàm
quod vult DEVS.*

QUod si ea quæ diximus; ad Divinæ, sci-
licet, Voluntatis, propriâ abjectâ, im-
pletionem, & maximè nos obligari, eam-
dèmq; honestam in primis esse ac jucun-
dam, minùs adhuc sufficiant, ad hoc cui-
quam persuadèdum; cum utilitates præter-
eà & ingentia commoda indidem prove-
nientia, expèdere atque æstimare velim. si
enim spes lucri incerta in rebus inutilibus,
immo periculosis etiam & noxiis, tantùm
valeat ad animos hominum permovendos;
ut propterea quietem suam, patriam, libe-
ros, uxores deserant, libenter exulent, &
terrâ marique, in locis desertis, inter mille
discrimina, vitam transigant, omnia pericli-
tantes,